

احسن فی صلیح

پڑوسی برائوں صلح نغز منادی آن حضرت

بہ قلم استاد محمد علی صاعد اصفہانی

بائش کفتر
حجت الاسلام والمسلمین استاد علی اکبر ہمدانی پور

بہ انضمام گزیدہ امی از شواترین اشعار
بہ کوشش علیرضا مہر پرور

سرشناسه :	صاعد اصفهانی، محمدعلی، ۱۳۰۴ -
عنوان و نام پندآور :	امام حسن علیه السلام در مصافح/ به قلم محمدعلی صاعد اصفهانی؛ با پیشگفتار علی اکبر مهدیپور.
مشخصات نشر :	تهران: انتشارات محمل، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری :	۱۲۰ ص.
شابک :	978-600-91737-6-1
وضعیت فهرست نویسی :	فهرست نشده
یادداشت :	کتابنامه
موضوع :	حسن بن علی (ع)، امام دوم، ۳ - ۵۰ ق - - صلح با معاویه
موضوع :	حسن بن علی (ع)، امام دوم، ۲ - ۵۰ ق - - سرگذشتنامه
موضوع :	حسن بن علی (ع)، امام دوم، ۳ - ۵۰ ق - - مدایح و مناقب
شناسه افزوده :	مهرپرور علیرضا، ۱۳۳۶ -
شناسه افزوده :	مهدیپور، علی اکبر، ۱۳۲۴ - - پیشگفتار
رده بندی کنگره :	۱۳۹۱ DS ۲۸/۵
رده بندی دیویی :	۹۰۹/۰۹۷۶۷
شماره کتابشناسی ملی :	۲۸۲۱۵۴۷

متن کامل این کتاب در سایت زیر قابل مشاهده و استفاده می باشد.

www.ahlolbait.ir

امام حسن در مصافح^{علیه السلام} (پژوهشی گویا و رسا پیرامون صلح ظفرمندانه‌ی آن حضرت)

- به قلم استاد محمدعلی صاعد اصفهانی
- با پیشگفتار حجت الاسلام والمسلمین استاد علی اکبر مهدیپور
- به کوشش علیرضا مهرپرور
- ناشر: محمل
- نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۱
- شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۷۳۷-۶-۱
- طراحی متن و صفحه آرایی: آتلیه امینان
- طراح جلد: علی مینایی فرد
- لیتوگرافی: چاپخانه و صحافی: سحر، شاهین، خیام
- قیمت: ۲۵۰۰ تومان

مرکز پخش:

نشانی ناشر: میدان شهید، خیابان مجاهدین اسلام، خیابان عظیم زادگان، بن‌بست اول، شماره ۱، طبقه ۲.

دفتر: ۳۳۱۳۴۴۷۵ - جواد هاشمی، ۹۳۵۴۲۴۷۱۷۲ - میثم کریمی، ۹۱۲۲۸۶۶۵۸۴.

وظیفه مدام که از استاد محمد علی صاعد به خاطر این که اجازه دادند تا موضوع صلح امام حسن (علیه السلام) را از کتاب شریف «امام علی (علیه السلام) و شیعه» با «شیعه از بعثت تا میدان امام علی (علیه السلام) اصفهان» اخذ و به چاپ برسانم و هم چنین از حضرت حجّت الاسلام والمسلمین استاد علی اکبر مهدی پور به جهت پیش گفتار شیوایی که بر این مجموعه مرقوم داشتند و نیز از جناب آقای علی بهشتی که تقبّل هزینه و سایر مقدمات چاپ این کتاب را فراهم نموده اند، صمیمانه سپاس گذاری و برای همه از خداوند منان توفیق و سلامت و طول عمر مهالت نمایم.

امیر محمد

به پیشگاه پیر و مصافِ صلحِ شکوهمندِ اسلام و تاریخ

کریم اهل بیت

السَّيِّدُ الرَّكْبِيُّ النَّقِيُّ الْمُخْتَبِيُّ

الحسن بن علی المرتضیٰ وصی المصطفیٰ

صلوات الله علیهم

یادبود بیستمین سالگرد ارتحال پدر بزرگم خادم الحسین علیه السلام

مرحوم حاج آقا محمدخان اسدی

به امید بهره‌مندی محبان اهل بیت علیهم السلام، دانشوران و مداحان

بیات علوی اصفهان

علی شفیعی

فهرست مطالب

مقدمه	۱۳
پیش گفتار	۱۷
علل صلح امام حسن مجتبیٰ علیهما السلام با معاویه	۱۷
۱. کل واژه‌ی امام حسن مجتبیٰ علیهما السلام	۱۷
۲. واژه‌ی معاویه	۱۸
۳. واژه‌ی صلح	۲۰
صلح یا آتش بس؟	۲۰
موادّ این قرارداد	۲۱
دلایل کفر معاویه	۲۲
علل پذیرش قرارداد صلح	۲۳
ناکامی معاویه با پذیرش صلح	۲۴
آخرین گزینه	۲۷
تصدّی مسند خلافت برای معاویه چند مشکل داشت؟	۲۹
امام حسن علیهما السلام در مصاف صلح	۳۷
جنايات عمّال معاویه	۶۴
اشعار مولودیه	۶۹
مُشک و گلاب / ریاضی یزدی	۷۱
فصل عیش / صاعد اصفهانی	۷۳
آینه‌ی حُسن / سُرور اصفهانی	۷۵
ارمغان انجمن / قیصر اصفهانی	۷۶

- ۷۸ آموزگار صلح / ماهر اصفهانی
- ۸۰ نور طور / عابد تبریزی
- ۸۱ میوه‌ی باغ ولا / علی قائمی زمان‌آبادی
- ۸۲ دویستی و رباعی
- ۸۲ احد ده بررگی
- ۸۲ موزون اصفهانی
- ۸۲ جواد هاشمی «تربت»
- ۸۳ مدائح
- ۸۵ وسعت حلم / عابد اصفهانی
- ۸۷ کعبه‌ی روحانیان / شیخ محمدحسین غروی اصفهانی «مفتقر»
- ۸۹ بوی حبیب / عباس شاه‌زیدی «خروش»
- ۹۱ قیام تازه / غلام‌رضا سازگار «میش»
- ۹۳ پند امام مجتبی علیه السلام / قاسم رسا
- ۹۴ غایت حُسن / محمود شاه‌رخی «جذبه»
- ۹۵ رایت صلح / سیدرضا مؤید
- ۹۷ روزگار صلح / سیدرضا مؤید
- ۹۸ شمع بزم آفرینش / امیر ایزدی
- ۱۰۰ پناه مستمندان / اشتری اصفهانی
- ۱۰۱ دویستی و رباعی
- ۱۰۱ سیدمحمد رستگار
- ۱۰۳ مراثنی
- ۱۰۵ خون دل / وصال شیرازی

- کوکب تابنده / شیخ محمدحسین غروی اصفهانی «مفتقر» ۱۰۷
- شرار سینه‌ی صبح / خواجوی کرمانی ۱۰۹
- الماس سوده / نظیری نیشابوری ۱۱۰
- رشته‌های عقیق / همای شیرازی ۱۱۱
- پی نسلی زهرا علیها السلام / صغیر اصفهانی ۱۱۲
- گوهر پاک / طرب اصفهانی ۱۱۳
- غریب وطن / علی انسانی ۱۱۴
- در بارش باران بلا / فاطمه سالاروند ۱۱۵
- داغ شگفت / محمود سجری ۱۱۶
- رباعیات ۱۱۷
- تیر باران / عباس براتی پور ۱۱۷
- سردار غریب / هاشم کرونی ۱۱۷
- کربلای مدینه / هاشم کرونی ۱۱۷
- کربلای حسن / هاشم کرونی ۱۱۷
- فریاد پنهان / مصطفی محدثی خراسانی ۱۱۸
- هفتاد و دو کربلا / مزگان محمدی تل سرخی ۱۱۸
- اعتبار صبر / حیدر منصوری ۱۱۸
- شیشه‌ی سنگ شکن / علی انسانی ۱۱۹
- گریه‌ی تابوت / علی انسانی ۱۱۹
- مصلح عادل / عباس خوش‌عمل ۱۱۹
- نوحه / غلام‌رضا سازگار «میثم» ۱۲۰

مقدمه

نحمدک اللهم و نصلي على رسول الله و اله المعصومين و لعنة الله على اعدائهم اجمعين.

خدای را شاکرم که این توفیق را به این عتبه بوس درگاه ائمه معصومین (علیهم السلام) و ذاکر خدمت گزار مجالس سوگواری و اعیاد اهل بیت عصمت و طهارت (علیهم السلام)، عطا فرموده است که به اندازهی توان در هر فرصت کتاب یا جزوه‌ای در مناقب و مصائب اهل بیت از یک شاعر یا شاعرانی چند، به حلیه‌ی طبع، آراسته و در دسترس اهل ذوق و ادب و مداحان و ذاکران اهل بیت (علیهم السلام) قرار دهم.

این مجموعه‌ها به ترتیب، پیمانه‌ای از غدیر (شیواترین غدیریّه‌ها از شعرای مختلف در یک مجلد ۳۶۰ صفحه به قطع وزیری)، نوای بهشت (درباره‌ی عتبات عالیات عراق و سوریه ۲۸۸ صفحه به قطع رقعی)، خزان در بهاران (تقارن نوروز با محرم ۱۶۰ صفحه به قطع رقعی)، شمع محفل طه (مناقب و مصائب حضرت خدیجه (علیها السلام) و حضرت ابوطالب (علیه السلام) ۱۸۳ صفحه به قطع رقعی).

و جزوه‌های سوگ‌نامه‌ی فاطمیّه، عدل ناب را کشتند، غروب ماه حجاز و «قبر بطوس» و دیوان مدائح و مرثی، سرود و نوحه، اثر استاد محمدعلی صاعد اصفهانی (۳۵۲ صفحه به قطع وزیری) و سوگواری غربت بقیع (هشتاد و هشتمین سالگرد تخریب حرم مطهر بقیع) بوده است.

• در این آثار، جای یک مجموعه منحصر و مربوط به حضرت امام حسن مجتبی (علیه السلام) خالی بود. مهم‌ترین تأخیر در این قسمت، اهمّیت آن از لحاظ کار و تصمیم حضرت امام حسن (علیه السلام) در صلح با معاویه بود؛ چون اغلب شعرای ارجمند در اشعار زیبا و دل‌نواز و در عین حال جان‌گداز، اشاره به صلح حضرت امام حسن مجتبی (علیه السلام) با معاویه دارند ولی مجمل، که گاه مورد سؤال واقع می‌شود که چرا حضرت امام حسن (علیه السلام) با این که بشکری نسبتاً معتنا به نسبت به حضرت برادر بزرگوارشان امام حسین (علیه السلام) داشتند، اما تن به صلح دادند؟ چرا؟

من بارها به این سؤال، همان جواب عمومی را که از خطبا و وعظ شنیده شده است که امام در آن موقعیت چنان صلاح دانستند و هر تصمیم و کاری که امام می‌کند، بنا بر مصلحت و موافق امر الهی است و ما تابع و پیرو و تسلیم تصمیمات و اوامر ائمه بوده و هستیم و گاه با مقداری توضیحات دیگر که از این جا و آن جا شنیده و خوانده بودم، مطلب را کوتاه می‌کردم؛ تا این که اخیراً تصمیم گرفتم به منابع دست اول و مطمئن رجوع کنم تا به جوابی قاطع و قانع کننده دست پیدا کنم.

حاصل کار، دل‌نوشته‌ای است از استاد محمدعلی صاعد اصفهانی راجع به صلح حضرت امام حسن مجتبی (علیه السلام) با معاویه و تحلیل جالبی که از مواد صلح‌نامه شده، نتیجه‌ی روشن و واضح و مختصر و به تقریب موافق با همه‌ی

اذهان و هر طرز تفکر را به دست می‌دهد و مرا حداقل از نظر منطقی با تمام وجود قانع نموده است و خوش‌حالم که آن را از نظر شما خواننده‌ی گرامی، ذیل عنوان «امام حسن علیّه السلام در مصاف صلح» می‌گذرانم؛ امید آن که با حوصله و دقت خوانده شود و به مستندات (زیرنویس صفحات) توجه گردد؛ در مواد صلح‌نامه غور و به نتیجه‌ی مباحث، دقت مبذول گردد که به نظر می‌رسد دیگر در ذهن هر خواننده‌ی هوشمندی، هیچ ابهامی باقی نخواهد ماند و متوجه خواهد شد که حضرت امام حسن علیّه السلام فقط جنگ را واگذار کرده است؛ نه این که با معاویه بیعت کند و کار خلافت و امامت را به او واگذارد؛ اما یزید از امام حسین علیّه السلام بیعت می‌خواست؛ با این که معاویه به او سفارش کرده بود که از حسین، بیعت نخواهد و او را واگذارد.

اشعاری هم که ضمیمه است با دقت و مراجعه به ده‌ها اثر در کتاب‌های مختلف از مجموعه‌ها یا دواوین شعرائی عظیم انتخاب گردیده است که به گمان حقیر از بهترین‌ها می‌باشد.

شعبان ۱۴۳۳ قمری

تابستان ۱۳۹۱ شمسی

اصفهان - علیرضا مهرپرور